

Critic's Point

I. Κέντρο Πολιτισμοῦ Ἰδρύματος "Σταῦρος Νιάρχος" ἢ ἡ νέα Λυρική: *Jurassic Park* ... Ἀβδηριτισμοῦ;

Μὲ ἀφορμὴ τὸ ἀνέβασμα τοῦ κατὰ Βιτσέντζο Κορνάρο
«μιούζικαλ» Ἐρωτόκριτος τοῦ Δημ. Μαραμῆ (βλ. ἐπόμενο).

14/2017.

τοῦ ΓΙΩΡΓΟΥ ΛΕΩΤΣΑΚΟΥ.

ΥΠΟΘΕΤΟΝΤΑΣ ΕΥΛΟΓΩΣ ΟΤΙ ΠΛΗΘΟΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣ γνωρίζουν
τὴν πολύχροτη ταινία (1993) τοῦ Στῆβεν Σπῆλμπεργκ, δὲν ἐξηγῶ τί
ἔστι *Jurassic Park*. Εἶμαι σίγουρος ὅμως ὅτι στὸ παπανδρεϊκὸ καὶ
μνημονιακὸ Ἑλλαδιστὰν τοῦ μονοτονικοῦ ἀναλφαβητισμοῦ, ἐλάχιστοι
γνωρίζουν τί σημαίνει ἀβδηριτισμὸς. Ἡ ἐξήγηση εἶναι ἀπαραίτητη:

Ὁ ὅρος Ἀβδηριτισμὸς ἀποτελεῖ, κατ' Ἡρόδοτο, συνώνυμο τῆς ἀ-
νικανότητος στὴ διαχείριση τῶν δημοσίων πραγμάτων, τῆς ἀκρι-
σίας, τῆς κενοδοξίας, τῆς εὐήθειας, τῆς ἐπιπολαιότητος, τῆς ἀ-
φέλειας, τῆς μωρίας καὶ τῆς ἀνόητης γενικῶς συμπεριφορᾶς (...)

Ὁ ὅρος ἀναπέμπει στὸ μυθικὸν ἥρωα Ἀβδηρο: πρὸς τιμὴν
του, ὁ φίλος του Ἡρακλῆς ἰδρύσει τὴν πόλιν Ἀβδηρα πάνω στον
τάφο του. Ἡ πόλις βρισκόταν στὴ Θράκη μεταξύ τῶν ἐκβολῶν
τοῦ ποταμοῦ Νέστου καὶ τῆς λίμνης Βιστωνίδος, στὴ σημερινή
λιμνοθάλασσα τοῦ Πόρτο Λάγος. Τὴν παροιμιώδη ἀφροσύνη τῶν
Ἀβδηριτῶν σατίριζαν ὅλοι οἱ ἄλλοι Ἕλληνες. Χαρακτηριστικά,
λεγόταν ὅτι γιὰ νὰ διοχετεύσουν οἱ Ἀβδηρίτες στὴν πόλιν τους
πόσιμο νερό, δὲν φρόντισαν νὰ τὸ ἀναζητήσουν πρῶτα καί, ἀφοῦ

πεισθῶν ὅτι ἦταν ἀρκετό, νὰ τὸ μεταφέρουν, ἀλλὰ προκατέσχευασαν μίᾳ μεγαλόπρεπῃ κρήνῃ, ξοδεύοντας ὅλα τὰ χρήματα πὺ εἶχαν συγκεντρώσει γιὰ τὴν ὑδρευση τῆς πόλεως τους, καὶ ἔτσι τοὺς ἔμεινε μόνον ἡ κρήνη γιὰ στόλισμα, χωρὶς νερό! (Ὅλη ἡ παράγραφος ἀπὸ τὴ *Βικιπαίδεια*).

Τέλος παραγράφου. Περνοῦμε στὸ περίφημο Κέντρο Πολιτισμοῦ Ἰδρύματος "Σταῦρος Νιάρχος" (ἐφεξῆς ΚΠΙΣΝ), πὺ χαρακτηρίσαμε ἤδη ὡς *Jurassic Park* Ἀβδηριτισμοῦ καὶ, ἀνατρέχοντας στὴν ἀρχὴ μιᾶς ἱστορίας πὺ ἤδη ἀνήκει στὴν Ἱστορία... (προσωπικά, ὅπως ἀνίσχυρος ἀλλὰ καλοπροαίρετος, εὐχομαὶ στερνὰ καλά...) εἶμαι βέβαιος πῶς δὲ θὰ χρειαστοῦν περαιτέρω ἐξηγήσεις τοῦ κειμένου μας. Ἀνατρέχω στὸ Ἀρχεῖο μου, προεπισημαίνοντας ὅτι τὸ παρόν, ἀπαραίτητο προοίμιο, γιὰ ὅ,τιδῆποτε ἀκολουθήσει, γράφεται καὶ γιὰ τὴν Ἱστορία. (Ὡς μουσικοκριτικός, λειτουργῶ κυρίως ὡς ἱστορικός).

α) Κριτικὴ μου μὲ τίτλο *Συνεχίζεται ἡ Λυρικῆς Ὀδύσεια* ἐφ. Ἐξπρές, ἀρ. Φύλλου 12.835, Σάβ. 21 Ἰαν. 2006, σελ. 53: ὅπως βλέπετε ξεσπάθωσα ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή.

« ΑΓΑΝΑΚΤΗΣΗ, ΑΠΟΓΝΩΣΗ ΚΑΙ ΑΗΔΙΑ προκαλεῖ τὸ ρεπορτάζ τῆς *Καθημερινῆς* (14.1.2006, σελ. 13) περὶ Λυρικῆς. Ὁ κ. Τατούλης (Σ.Σ. τότε ὙΠΠΟ) ἐπικαλούμενος μυστηριώδη «ἐπιτροπὴν ἐργασίας», ὁρομολογεῖ τὴ μεταφορὰ τῆς ΕΛΣ στὸ Φάληρο τῶν ξενοχτάδικων. Παράλληλα ὁ Πασόκος κ. Ἀνωμερίτης (πότε ξανασχολήθηκε μὲ τὰ πολιτιστικά; τὸ κόμμα τὸν ἔχρισε «εἰδικό») ἀντιπροτείνει μεταφορὰ τῆς «στὸ χῶρο λιπασμάτων, στὸ λιμάνι» (sic!) προφανῶς ἐμπνευσμένος ἀπὸ τὰ κατὰ Μελίαν *Παιδιὰ τοῦ Πειραιᾶ*. Ἀμφότεροι ἀγνοοῦν ὅτι ἀπανταχοῦ γῆς, ἀπὸ Παρίσι, Λονδίνο καὶ Μόσχα ὡς Οὐλάν Μπατόρ Μογγολίας (ναί, κύριοι, ἔχει ὄπερα!), ἡ ὄπερα βρίσκεται στὸ ΚΕΝΤΡΟ κάθε πόλεως, καὶ γιὰ λόγους πολιτιστικοῦ γοήτρου ἀλλὰ καὶ γιὰ νὰ εἶναι συγκοινωνιακῶς ἐξ' ἴσου προσιτὴ σὲ ὅλους τοὺς κατοίκους. Βεβαίως ΠΑΣΟΚ καὶ ΝΔ ὑποβάθμισαν τόσο τὶς ἀστικές συγκοινωνίες, ὥστε ἀφοῦ ἐξανάγκασαν τοὺς Ἑλληνας νὰ ἀγοράσουν ΙΧ, τώρα ἀποδίδουν τὴν ὑποβάθμιση στὴν ἔλλειψη

ἐπιβατικοῦ κοινοῦ, ὡς τεκνοφάγοι Κρόνοι παραπονούμενοι...δι' ἀτεκνίαν... Ἔστω μὲ ΙΧ, ποιὸς θὰ τρέχει στοῦ διαβόλου τὴ μάνα γιὰ ὁποιαδήποτε πολιτιστικὴν ἐκδήλωση; »

Ἦδη, (Ἰανουάριος 2006) νέος διευθυντὴς τῆς ΕΛΣ ἦταν ὁ ἀλήστου μνήμης Ἑλληναίθιοψ Στέφανος Λαζαρίδης (ἀκόμη δὲν εἶχε φανεῖ τί φρικιὸ ἦταν) ποὺ ἀπεκάλυψε στὸ Βασίλη Ἀγγελικόπουλο (Καθημερινή 13.1.2006), ὅτι τὸν πρωτοπλησίασαν Ἀπρίλιο 2005, θέλοντας, γύρευε γιατί, νὰ ἐξωπετάξουν τὸν πανάξιο Λουκά Καρυτινό, παραιτηθέντα 6 Ἰουλίου 2005. Εἰπώθηκε τότε ὅτι τὸν ἀχαῖρευτο Λαζαρίδη πρότεινε στὴ Ν.Δ., ἀνώτερο στέλεχος τῆς νῦν ΕΛΣ. Δὲν τὸ κατονομάζουμε, ἐπειδὴ ὁ ἴδιος, σὲ τρίτο πρόσωπο, (κοινὴ μας γνωριμία), ἀποποιήθηκε τὴν εὐθύνη. Ἔστω, περασμένα, ποτὲ ὅμως ξεχασμένα. Ὁ ἐν λόγῳ εἶναι ὁ μόνος ποὺ βρῆκε νὰ πεῖ καλεῖ κουβέντα γιὰ τὸν ἐπὶ δεκαετίες λυμεώνα τῆς Ἑλληνικῆς Μουσικῆς, τὸν *urbi et orbi* πασίγνωστο *Νανάκο*... Τοῦλάχιστον ἐκεῖνος σπατάλησε γιὰ τὸ ψῶνιο του, τεραστία πατρικὴ περιουσία καὶ πέθανε στὴν ψάθα...

Ὡς ἐδῶ, ἀπόλυτη μούγγα περὶ ΚΠΙΣΝ καὶ πολὺ περισσότερο γιὰ Ἑθνικὴ Βιβλιοθήκη (Πῶς τὴν ξεχάσαμε τὴν καύμενούλα;). Τὸ συγκοινωνιακὸ διαχρονικῶς «ἀκατάληκτη» γάγγραινα, ἔθιγα τὴν ἴδια χρονιά, μὲ ἀφορμὴ τὸν ἀπολογισμὸ τοῦ Φεστιβάλ Ἀθηνῶν, θεσμοῦ ἐν πολλοῖς ἀσχέτου μὲ τὴν ΕΛΣ ποὺ μέχρι στιγμῆς καθιερώθηκε νὰ φιλοξενεῖ κάθε χρόνο γιὰ δύο διδασκαλίες στὸ Ἑρῳδεῖο. Παραπέμπουμε λοιπὸν:

β) Κριτικὴ μου μὲ τίτλο *51ο Φεστιβάλ Ἀθηνῶν: Ἀπολογισμὸς*, ἐφ. Ἑξπρές, ἀρ. Φύλλου 13.000, Σάβ. 12 Αὐγ. 2006, σελ. 37:

«Καθαρῶς ἐξωκαλλιτεχνικοὶ παράγοντες μποροῦν κάλλιστα νὰ δυναμιτίσουν ὁποιαδήποτε ἐκδήλωση. Ἀπουσιάζοντας χρόνια ὁ κ. Λοῦκος (Σ.Σ. τότε φεστιβαλάρχης) ἀγνοεῖ τὴν ἐλληνικὴ συγκοινωνιακὴ πραγματικότητα. Naί, ἡ Ἀθήνα ὑποτίθεται ὅτι ἔχει λεωφορεῖα, τρόλλεϋ, τράμ καὶ «μετρό» ποὺ ὅμως εἶτε δὲν πᾶνε παντοῦ, εἶτε κατὰ μακραδῶνα παράδοση ὑπολειποῦν ὀλημερίς, ἰδίως μετὰ τὶς 8 μ.μ. Καὶ ὅμως μὲ αὐτὰ (38%) ἢ μὲ ταξί (ὑποκατάστατό τους) κινοῦνται τοῦλάχιστον 50% τῶν κατοίκων

τοῦ λεκανοπεδίου. Κατὰ πανάρχαιο ὅμως ἔθιμο, ποτὲ οἱ πανάσχετοι ὑπουργοὶ Μεταφορῶν—συστηματικῶς ἐξωθήσαν-τες τὸ Νεοέλληνα στὸ Ι.Χ. (προσθέτω σήμερα: καὶ στὸ μηχανάκι). Ἔτσι μετὰ τὸν «Ταμερλάνο» τοῦ Χαϊντελ ἑκατοντάδες ἀκροατῶν περίμεναν ματαίως στίς 1.30' μετὰ τὰ μεσάνυχτα ταξί (εἶχαν γίνεαι ἄφανα) ἔξω ἀπὸ τὸ καφκαϊκῶς ἀγγῶδες ἐρείπιο τῆς Πειραιῶς 260. Ἀγαπητὲ κ. Λοῦκο μὴ ξαναταλαιπωρήσετε φιλό-τεχνο κοσμάκη στέλνοντάς τον στοῦ διαβόλου τῆ μάννα¹»

γ) Κριτική μου μὲ τίτλο *Νέο κτίριο Λυρικῆς καὶ ντόν Τζ(ι)οβάννι*, ἐφ. Ἐξπρές, ἀρ. Φύλλου 13.073, Σάβ 4 Νοεμβρίου 2006, ὅπου, ἐπὶ τέλους τὸ ΚΠΙΣΝ, σκάει μύτη.

«...τὸ Σάββατο 28.10.2006, στή σ. 33 τῆς *Καθημερινῆς* ὀλοσέλιδη πληρωμένη ἀνακοίνωση (τοῦ ΚΠΙΣΝ), ὑπογραφόμενη ἀπὸ ἑμελὲς Δ.Σ., αἰφνιδίασε εἰσάγοντας μιὰ νέα, ἀντικειμενικῶς σημαντικώτατη παράμετρο στὰ μουσικοπολιτιστικά μας δεδομένα: Τὸ Ἴδρυμα (...) ποῦ δίνει «ἰδιαίτερο βᾶρος σὲ προσπάθειες» ἀφορῶσες «λιγότερο προνομιούχα στρώματα τοῦ πληθυσμοῦ» (Σ.Σ. ἐδῶ γελοῦν καὶ οἱ κότες) ἀναγγέλλει πρόθεση συνεργασίας του μὲ τὴν Πολιτεία, χρηματοδοτώντας ἐξ' ὀλοκλήρου τίς μελέτες, τὴν κατασκευὴ καὶ τὸν πλήρη ἐξοπλισμὸ» Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης, Ἐθνικῆς Λυρικῆς Σκηνῆς καὶ Ἐκπαιδευτικοῦ-Πολιτιστικοῦ Πάρκου. Ποῦ ὅμως; στὸ καταβαραθρωμένο συγκοινωνιακὰ ΔΕΛΤΑ ΦΑΛΗΡΟΥ.

«Ἦδη μαρτυροῦμε παρακολουθώντας ἐκδηλώσεις στὸ Μουσεῖο Μπενάκη τῆς συγκοινωνιακὰ ὑποβαθμισμένης ὁδοῦ Πειραιῶς! Μετὰ τὸ *Ντόν Τζ(ι)οβάννι*, πεζοπορούσαμε ἐπὶ δεκάλεπτο στὴν Ἰπποκράτους (κέντρο Ἀθηνῶν!) ἀναζητώντας ταξί. Στὴν ἀνακοίνωση, ἐνῶ ἀναφέρονται ἡ «ἐξαιρετικὴ ἀκουστικὴ» (Σ.Σ. δὲν εἶχε κὰν ἀρχίσει νὰ χτίζεται: μέχρι στιγμῆς, 7 Μαΐου 2017, προσωπικὰ δὲ μπήκα στὴ μεγάλη αἴθουσα) καὶ ὁ ἐξοπλισμὸς τῆς νέας Λυρικῆς μὲ ὅλα τὰ «σύγχρονα τεχνικὰ καὶ τεχνολογικὰ

---

¹ Καὶ ὁ μὲν κ. Λοῦκος, ἤδη ἀπελθὼν καὶ παρελθὼν μᾶς ἔχ...κανονικά. Καὶ ὡς σήμερα, ἀπὸ ὅτι μαθαίνω, τίποτε σχετικὸ δὲν ἔγινε.

μέσα», αποσιωπάται έντελῶς τὸ πρωταρχικότερο: τὸ ΣΥΓΚΟΙ-
 ΝΩΝΙΑΚΩΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟ στὰ νέα ἔργα. «(Κύριοι τοῦ ΚΠΙΣΝ)
 ξεχάσατε ὅτι τὰ 40% τῶν κατοίκων τοῦ Λεκανοπεδίου
 χρησιμοποιοῦν τὰ (πλὴν Μετρό), ὑπολειπόμενα μέσα μαζικῆς
 συγκοινωνίας, ἐνῶ ἄκρως ὑποβαθμισμένες συγκοινωνιακὰ περιο-
 χές εἶναι τὰ βόρεια (ὅπου κατοικῶ) καὶ νότια προάστια, ὅπου τὰ
 ἐξαγγελλόμενα ἔργα σας; Τρισανάθεμα στοὺς μεγαλοπασόκους
 πού, γύρευε γιαστί, σταμάτησαν τὴν επέκταση τοῦ Μετρό στὴν
 Κηφισίας, καίτοι προβλεπόταν πρὸς τὴ Διεθνῆ Ὀλυμπιακὴν
 Ἐπιτροπὴ (Σ.Σ. τὸ ζήτημα χρήζει βαθυτάτης ἐρεύνης ἀπὸ ἐκ-
 προσώπους τῆς Δικαιοσύνης, μὲ ἀντιασφυξιογόνες προσωπίδες
 λόγῳ κινδύνου ἀναθυμιάσεων μεθανίου... Τὰ σωστά σωστά, κάτι
 ἄρχισε νὰ κάνει ὁ ΣΥΡΙΖΑ) Ὅσο γιὰ τὰ νότια προάστια, δύσκολα
 φανταζόμαστε τεχνολογικὰ τελειότερη ὑποβάθμισή τους ἀπὸ τό-
 τράμ. 75´ ἢ διαδρομὴ Σύνταγμα-Ἄλι-μος, ἐνῶ σὲ κάθε γραμμὴ
 ὄχημα περνᾷ κάθε 15´. Ἄν τὸ χάσεις ξεροσταλιάζεις ἐπὶ ἡμίωρο
 ...μετρημένο ὅμως μὲ ἠλεκτρονικὰ ρολόγια. (Καὶ ἐδῶ χρειάζεται
 ἐπέμβαση ΣΔΟΕ: ποιοὶ ὠφελήθηκαν ἀτομικὰ ἀπὸ δαῦτα;) Ἐπιβάλλεται
 λοιπὸν στὸ Δ.Σ. τοῦ ΚΠΙΣΝ, νέα ἀνακοίνωση ΑΠΟΣΑΦΗΝΙΖΟΥΣΑ ΠΕΡΑΝ ΠΑΣΗΣ ΑΜΦΟΒΟΛΙΑΣ ἂν καὶ τί ἔχει
 προβλέψει γιὰ τὴν ἀνετη καὶ γρήγορη πρόσβαση ΟΛΩΝ τῶν κα-
 τοίκων τοῦ Λεκανοπεδίου στὰ (...) νέα ἔργα. Περιμέ-νουμε...»

* * *

ΤΗΝ ΠΕΡΙΜΕΝΟΥΜΕ ἀκόμη μετὰ 10½ χρόνια. Τότε οὐδὲ στοὺς
 χειρότερους ἐφιάλτες μας δὲ βλέπαμε τὸ Βεεμῶθ τῶν Μνημονίων, ἐνῶ
 ζοῦσε ἀκόμη ὁ Χρῆστος Δ. Λαμπράκης, πού ἀπὸ τὸ 1977 γνωρίζω
 κάλλιστα ἀπὸ τὰ πιὸ ὑπεύθυνα χεῖλη, ἀποτελοῦσε ἀγριάγκαθο στὰ
 πλευρὰ τῆς Ν.Δ. Νὰ στράφηκε τὸ 2006 ἢ Νουδούλα στὸ ΚΠΙΣΝ,
 ἀναζητώντας κάποιο «ἀντίπαλο δέος»; Ἴσως, ἀλλὰ τώρα πιά δὲν ἐν-
 διαφέρει. Γεγονὸς παραμένει, ὡς ἀποδεικνύουν οἱ πλουσιότατες περι-
 γραφές τοῦ ἀθηναϊκοῦ Τύπου τοῦ 1874, πολὺ καλλίτερα ἐξυπηρε-
 τοῦνταν οἱ 2000 ὀπερομανεῖς μιᾶς πρωτευούσης 80-85.000 κατοίκων
 πού συνέρρεαν στὸ Θέατρο Νέου Φαλήρου. Ἡ ἐταιρεία τοῦ σιδηροδρό-

μου Ἀθηνῶν-Πειραιῶς παρείχε σὲ Ἀθηναίους καὶ Πειραιῶτες μαζί μὲ τὸ εἰσιτήριο τοῦ θεάτρου καὶ τὸ σιδηροδρομικό, σὲ χαμηλότερη τιμῆ. Ἄνοδος καὶ κάθοδος σιδηροδρομικῶς, συμπεριλαμβανομένης τῆς εἰσόδου στὸ θέατρο: α' θέση, 1.30 δραχ. β' θέση; 1.05' ².

Πρῶτος, ὁ κ. **Φίλιππος Τσιμπόγλου**, νέος διευθυντῆς τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης (τελευταίως τηρεῖ ἀξιοπρόσεκτη σιγή...) ἔθεσε τὸν δάκτυλον ἐπὶ τὸν τύπον τῶν ἡλῶν καὶ ἐμίλησε γιὰ ὅ,τι ἔπρεπε ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή νὰ ἀπασχολήσῃ τὸ σύνολο τῶν ΜΜΕ καὶ τῶν πολιτιστικῶν συντακτῶν καὶ φυσικὰ τοὺς ἴδιους τοὺς ἐνεχομένους θεσμούς: τὸ **συγκοινωνιακό**. Αὐτὸ συνέβη μετὰ 8 ὀλόκληρα χρόνια σὲ συνέντευξή του, προδίδουσα ἄτομο πεπαιδευμένο καὶ σοβαρότατο, στὴν *Αὐγή τῆς Κυριακῆς*, περίοδος β', ἀρ. φύλλου 12.022, τῆς 19 Ἰουνίου 2014, σσ. 54-55, πρὸς τὴν προϊσταμένη πολιτιστικοῦ τῆς ἐφημερίδος Κα Πόλυ Κρημινώτη. Συνέταξα μάλιστα τότε σύντομο ἐγκωμιαστικὸ κείμενο μὲ τίτλο *Μελλοντολογία Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης καὶ Λυρικῆς: ναί, ἀλλὰ πῶς πᾶμε καὶ πόσο πάει;* Γύρευε γιὰτι, δὲν τὸ δημοσίευσα τότε. Παραμένει ὅμως πάντα ἄκρως ἐπίκαιρο.

Στὸ μεταξὺ τὰ συνεργεῖα δούλευαν νυχθημερόν (χρῆμα γάρ!) οἱ δὲ ἐκσκαφὲς κατέληξαν σὲ ἀνασκαφές: τοῦ ἀνατριχιαστικοῦ νεκροταφείου βασανισμένων καὶ ἐκτελεσμένων δούλων (ἐκτείνεται χρονικὰ ἀπὸ τὴν ἀπαρχὴ τῶν ἀρχαϊκῶν χρόνων ἕως τὸ τέλος τῆς κλασικῆς περιόδου), ἀλλὰ τηρήθηκαν μὲ ἀτσάλινη πειθαρχία τὰ χρονοδιαγράμματα περατώσεως τοῦ ὅλου ἔργου. Μὲ τοὺς ἀρχαίκοις προλεταρίους, οἱ σημερινοὶ Μνημονιόδουλοι Ἑλληγες ταυτίζονται **πλήρως**. (Τόσο πού, σύμφωνοι, νασηρότατα μὲν, ἄκοπα δὲ, νὰ φαντασιώνεσαι ὅτι... προηγήθηκαν ἐν κρυπτῷ οἱ ἀνασκαφὲς καί...λόγω τοῦ νεκροταφείου τῶν ἀρχαίων δούλων ἐπελέγη ὁ χώρος γιὰ τὸ ΚΠΙΣΝ, ὡς ἀφιέρωμα στοὺς σημερινούς.) Ὡσπου τὸ νεόδμητο κέντρο πρωτάνοιξε στὸ κοινὸ, μαζί μὲ τὴν *Ἐναλλακτικὴ Σκηνὴ* τῆς ΕΛΣ, πού ἐγκαινίασε τίς δραστηριότητες μὲ τὴν ὠραιότερη συναυλία ἔργων **Γιάννη Χρήστου**,

² Βλ. *Ἐφημερίς*, τοῦ Δημητρίου Κορομηλᾶ Ἔτος Α', ἀρ. φύλλου 246, Δευτέρα 3 Ἰουνίου 1873, σ. 3 *Θεατρικὸν Δελτίον καὶ Ἐφημερίς*, Ἔτος Α', ἀρ. φύλλου 273, Κυριακὴ, 30 Ἰουν. 1874, σσ. 1-3. ὑπὸ τὸ γενικὸ τίτλο *Εἰδήσεις*

πού έχω παρακολουθήσει ποτέ (25 Ίουν. 2016). Τὸ βασανιστήριο μεταβάσεως καὶ ἐπιστροφῆς περιέγραψα λεπτομερέστατα διαδικτυακῶς στὴν κριτικὴ μου, *Critics-Point* ἀρ. 32/2016, ἀνάρτηση 13 Ίουλ. 2016). Τὶ Ὀδύσεια, Ὅμηρος καὶ πράσιν' ἄλογα (ὁ λόγος τῶφφερε: συχώρα με Τρισμέγιστε Τυφλὲ Βάρδε). Ὅμως λίγο ἀκόμη θὰ μείνουμε στὰ ὄρατά, ὀφθαλμοφανῆ καὶ δημοσιοπούμενα:

Τὴν Παρασκευὴ 15 Ἀπριλίου 2017, ὑπέβαλε τὴν παραίτησή του ἀπὸ τὴ θέση του διευθύνοντος συμβούλου τοῦ ΚΠΙΣΝ, ὁ **Γιάννης Τροχόπουλος**: τὴν κατεῖχε ἀπὸ τὸ 2012. Μὲ λιτὴν ἀνακοίνωση τὸ ἴδρυμα Νιάρχος ἐνημέρωνε τοὺς δικούς του ἀνθρώπους καὶ τὰ μέλη τῆς Εἰδικῆς Συμβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου γιὰ τὴν παραίτηση Τροχοπούλου καὶ τὴν ἀποδοχὴ τῆς: «Θὰ θέλαμε νὰ εὐχαριστήσουμε τὸν κ. Τροχόπουλο γιὰ τὶς πολύτιμες ὑπηρεσίες του στὴ διάρκεια τῆς ἀνάπτυξης τοῦ ἔργου (Σ.Σ. σχεδὸν 5 χρόνια, ἀπὸ τὸν Ίούνιο 2012) καὶ τοῦ ευχόμεσθε ὅ,τι καλύτερο στὰ μελλοντικὰ σχέδιά του». Λιτὴ καὶ ἡ δήλωση τοῦ ἀπελθόντος πρὸς τὰ ΜΜΕ: «Εὐχαρίστησα τὸ Ἰδρυμα γιὰ τὴ συνεργασία μας καὶ χαίρομαι πὺ μὲ εὐχαριστοῦν γιὰ τὴ συνεισφορά μου. (Σ.Σ. πολυσήμαντο, πολλαπλᾶ ἐρμηνεύσιμο μισόλογο...) Τὸ ἔργο συνεχίζεται, τὰ μεγάλα ἔργα εἶναι πάνω ἀπὸ πρόσωπα». Οἱ λόγοι τῆς παραιτήσεως ἔμειναν ἄγνωστοι ³. Γιὰ τὸ τί σημαίνει τό, ἔστω, συναινετικὸ διαζύγιο Τροχόπουλου-ΚΠΙΣΝ, βλ. ἀκόμη, πάντοτε διαδικτυακά, Μαρίας Μπακοπούλου: *Γιάννης Τροχόπουλος: Τὸ ΚΠΙΣΝ θέλει νὰ ἀλλάξει...*(Τὸ τέλος τῆς φράσεως δὲ φαίνεται—ὁ τίτλος πάνω σὲ φωτογραφία: κερατάδες γραφίστες!). Ἐκεῖ θὰ διαπιστώσει πῶς ὁ Τροχόπουλος, γέννημα-θρέμμα τῆς βορειοελλαδικῆς πολιτείας, ἔφερε στὸ ἐπίκεντρο τῆς διεθνoῦς σχετικῆς ἐπικαιρότητος τὴ Δημοτικὴ Κεντρικὴ Βιβλιοθήκη Βέροιας (ΔΚΒΒ). Ὅμως οἱ life-style κωλοφυλλάδες, ἀγνοοῦν τοὺς Τροχόπουλους: ἐνδιαφέρονται μόνον γιὰ βυζοῦδες μὲ πολλὰ λεφτά, τραγουδιστὲς τοῦ «ματσουκιoῦ»

³ Ἀπὸ τὴ διαδικτυακὴν ἐκδοσὴ τῆς ἐφ. *Τὸ Βῆμα*, ἀνάρτηση 24 Ἀπρ. 2015. Ἀπλῶς πληκτρολογῆστε στὸ Google **Τροχόπουλος, Γιάννης**. Τίτλος τοῦ κειμένου: *Γιάννης Τροχόπουλος: Ἦρθε, διέπρεψε καὶ ἀποχώρησε ἡσύχως*

ἀμφοτέρων τῶν φύλων, τὶς ἐμμηνοπαύσεις καὶ τὰ διαζύγια τους: ὄχι ἀπλῶς γιγαντιαῖα μηδενικὰ ἀλλ' ἄχθη ἀρούρης. Ἔτσι στραβώνεται κι' ἀποβλακώνεται ὁ νέος Ἕλληνας ψηφοφόρος.

Τὸ διάδοχο σχῆμα στὸ ΚΠΙΣΝ, σὲ πρώτη φάση εἶχεν ὡς ἐξῆς:
 1) **Γιῶργος Κιμούλης**, ἡθοποιός – πρόεδρος τοῦ Δ.Σ.: 2) **Νίκος Μανωλόπουλος**, ὁ ἐπὶ 23 χρόνια οἰκονομικὸς διευθυντὴς τοῦ Μεγάρου, ὑπὸ σκιὰν Χρήστου Δ. Λαμπράκη – διευθύνων σύμβουλος: 3. **Ματίνα Στέα** – μέλος: 4. **Ἀνδρέας Νοταρᾶς** - μέλος: 5. **Δημήτρης Κάρναβος** – μέλος, δήμαρχος Καλλιθέας: 6. **Γιῶργος Κουμεντάκης** – μέλος, ἐκπρόσωπος Ἐθνικῆς Λυρικῆς Σκηνῆς: 7. **Δημήτρης Δημητρόπουλος** – μέλος, ἐκπρόσωπος Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης Ἑλλάδας. Στις 28 Φεβρουαρίου 2017 ὁ Γιῶργος Κιμούλης ὀρίστηκε πρόεδρος τοῦ Δ.Σ. καί... παραιτήθηκε ἀπὸ τὴ θέση αὐτὴ λίγες ἡμέρες μετὰ, στις 16 Μαρτίου. Ὅπωςδήποτε δύο «ἀποχωρήσεις» ἐντὸς μηνὸς σὲ οἰονδήποτε ὄργανισμό, καὶ νὰ μὴν ὑπάρχουν, σὲ κάνουν νὰ φαντάζεσαι «σκελετοὺς στὰ ντουλάπια» — ἄσε ποὺ ἐδῶ ἄναψε τὸ Διαδίκτυο. Πλὴν τοῦ ὅτι σὲ τέτοιες συγκυρίες ἡ **πραγματικὴ ἀλήθεια** σπανιότατα ἀποκαλύπτεται, ἐμεῖς θεωρώντας καὶ Μέγαρο καὶ ΚΠΙΣΝ, ἀπλᾶ συμπτώματα τῆς ἑλληνικῆς πολιτιστικῆς παθογένειας, ἀδιαφοροῦμε (φοροῦμε στολὲς ἀμιάντου) γιὰ ὑπόπτως πυριφλεγῆ κουτσομπολιὰ καὶ ὡς κριτικοὶ ἀποτιμοῦμε μόνον τὸ ὅποιο προσφερόμενο πολιτιστικὸ προϊόν. Θὰ πῶ μόνον ὅτι σὲ 23 χρόνια Μεγάρου, εἶχα μία καὶ μόνον ἄμεση προσωπικὴν ἐπαφή μὲ τὸν κ. Μανωλόπουλο καὶ τὸν βρῆκα ἄκρως θετικὸ στὸ αἴτημά μου, στὸ ὅποιο πλειοδότησε, εὐγενέστατο, καὶ συνεργάσιμο στὸ ἔπακρο. Ὅμως...ἄλλαι μὲν βουλαὶ ἀνθρώπων, ἄλλα δὲ Θεός (διάβαζε: Λαμπράκης) κελεύει.

* * *

ΔΕ ΘΕΩΡΩ ΝΤΡΟΠΗ τὴ φτώχεια, ἀλλὰ **ΟΝΕΙΔΟΣ ΜΕΓΙΣΤΟ** τοὺς ἀμύθητους θησαυροὺς τοῦ 1% τοῦ παγκοσμίου πληθυσμοῦ ποὺ κατέχει τὸ...99% τοῦ πλανητικοῦ πλούτου. Σκοπίμως ἀγνοῶ (δὲν ἐνδιαφέρει ἄλλωστε, τὸ γε νῦν ἔχον...) ἂν πίσω ἀπὸ τὰ πρόσωπα ποὺ δημοσίως ἐμφανίζονται ὡς ΚΠΙΣΝ, ὑπάρχουν «φαιῆς ἐξοχότητες» (γαλλ. *éminences grises*) ἀνήκουσες σ' αὐτὸ τὸ 1%. Εὐκόλα ὅμως φαντάζομαι ὅτι, ἂν (ξαναλέμε: ἂν) ὑπάρχουν, ἡ πλειοψηφία τους δὲν

ἔχει μπεῖ ποτέ της ὄχι σέ λεωφορεῖο, τρόλλεϋ ἢ τράμ, ἀλλ' ἀπλῶς σέ ταξί—τούς πᾶνε παντοῦ λιμουζίνες μὲ σωφέρ...”Ἐ, λοιπὸν κύριοι τοῦ ΚΠΙΣΝ, περήφανα διατρανῶνω τὴ φτώχεια μου: ὄχι μόνον ἀναγκάσθηκα, ἐπειδὴ ἀδυνατοῦσα νὰ πληρώσω ὑπέρογκο ΕΝΦΙΑ, νὰ πουλήσω τὸ 2013, σέ τιμὴ πολὺ κατώτερη τῆς ἀντικειμενικῆς, τὸ πατρικὸ μου σπίτι ὅπου ἔζησα τὰ 62 ἀπὸ τὰ 81 μου χρόνια (ἔκτοτε τὸ βλέπω κάθε βράδυ στὸν ὕπνο μου), ἀλλὰ καὶ ὅτι ἡ σύνταξή μου, ἱκανοποιητικώτατη τὸ 2010, μειώθηκε ἔκτοτε τοῦλάχιστον κατὰ 45%. Ὡς συνταξιούχος, ἀνήκω στὰ 2.600.000 τῶν Ἑλλήνων πού χρόνια τώρα, ζοῦμε καθημερινὰ μὲ τὸ ἄγχος μήπως μᾶς κόψει κι' ἄλλο τίς συντάξεις ὁ εἰδεχθέστατος βερολινέζος ἀνάπηρος—ὁ ὑποψήφιος δολοφόνος του ἀποδείχθηκε ἀτζαμῆς στὴ σκοποβολή (ὅπως ὁ κόμης φὸν Στάουφφενμπεργκ στὸν Χίτλερ). Τρεῖς σφαῖρες τοῦ ἔρριξε, ἴσα-ἴσα γιὰ νὰ τὸν κάμει νὰ θεριέψει πάνω στὴν ἀναπηρικὴ πολυθρόνα τὴν ὑπερτροφικὴ μισανθρωπία του.

Καὶ ἐδῶ περνῶ στὴ σφαῖρα τῆς ἐπιστημονικώτατης φαντασίας, παραθέτοντας φανταστικὸ διάλογο μεταξὺ ΚΠΙΣΝ καὶ ΕΛΛΗΝΙΚΟῦ ΛΑΟῦ:

ΚΠΙΣΝ: Ἀποφάσισα (καὶ διέταξα τὴν κατασκευὴ του) νὰ σοῦ χαρίσω μέγα πολιτιστικὸ κέντρο γιὰ τὴν Ἐθνικὴ Λυρικὴ Σκηνὴ καὶ τὴν Ἐθνικὴ Βιβλιοθήκη, ἐκεῖ ὅπου θέλω ἐγώ, ὅπως θέλω ἐγώ, χωρὶς νὰ ζητήσω κἄν τὴ γνώμη τῶν ἀμέσως ἐνδιαφερομένων.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΛΑΟΣ: Μὰ...στὰ πέρατα τῆς γῆς, στὸ Φάληρο; Ἀπανταχοῦ γῆς, τέτοια κέντρα βρίσκονται στὸ κέντρο...

ΚΠΙΣΝ: **Μάαα;** Δὲν ἔχει «μὰ» καὶ «ξεμὰ». Στὸ κάτω-κάτω ἐγὼ πληρώνω, ἐγὼ διαλέγω τὸν τόπο, τὸν ἀρχιτέκτονα καὶ ὅ,τι θέλω. Τὶ θὰ κάμεις ἐλόγου σου σὰν τὸ παραλάβεις; κόφ' τὸ λαιμό σου.

Περνοῦμε λοιπὸν στὰ πρῶτα φανερά τεκμήρια ἀβδηρητισμοῦ.

1) Δόγω προβλημάτων μου κινητικότητος, ἀναγκάζομαι νὰ κυκλοφορῶ κυρίως μὲ ταξί. Ξέρω λ.χ. ὅτι, πάντα πῆγαιν' ἔλα, τὸ Μέγαρο μοῦ στοιχίζει 18-20 €, τὸ ἀθηναϊκὸ κέντρο (Ὀλύμπια, Παρνασσός, Ὁδεῖο Ἀθηνῶν κ.λπ.) 22-24 €, ἐνῶ τὸ ΚΠΙΣΝ, τὴν

πρώτη επίσκεψη 36 €, και τή δεύτερη 32 €. Ως περήφανα φτωχός και δίκαιος, δὲ χρεώνω στὸ ΚΠΙΣΝ παρὰ τὴ μισή δαπάνη. Καὶ ἐφεξῆς, σὲ κάθε ἐκδήλωση πού παρακολουθῶ, θὰ ἀναφέρω τὴ σχετικὴ τῆς δαπάνη, προσθέτοντάς τὴν στὰ ὡς τότε ἔξοδα κινήσεως. Εὐκολότατα τὸ ΚΠΙΣΝ μπορεῖ νὰ τὰ καταθέσει σὲ τραπεζικὸ λογαριασμό μου—μπορεῖ ἄνετα νὰ τὸν μάθει ἐπικοινωνώντας μεζὶ μου. Μὴ φοβᾶται, οὔτε κἂν διενοήθην νὰ τὰ διεκδικήσω δικαστικῶς. Ὅ,τι προαιρεῖσθε, ἀγαπητοὶ κύριοι. Τὸ ποσὸν θὰ ἀναφέρεται κυρίως γιὰ λόγους ἱστορικοὺς καὶ στατιστικούς. Ὅσο γιὰ τὰ λεγόμενα shuttle buses, πού ὑποτίθεται ὅτι μεταφέρουν ἀνά...ἡμίωρο τὸ κοινὸ στὸ Δέλτα, στάθηκε ἀδύνατο νὰ μάθω τὸν ἀριθμὸ καθισμάτων τους. Οἱ λεπτομερεῖς πάντως πληροφορίες μου, ὑπαινίσσονται ὅτι μπῆκαν (ὅσο μπῆκαν...) γιὰ τὸ θεαθῆναι, κουβέντα νὰ γίνεται. Λοιπὸν, μέχρι στιγμῆς δαπάνησα γιὰ τὸ ΚΠΙΣΝ 18 (ἤτοι 36:2) + 16 (ἤτοι 32:2) € (συναυλία Γιάννη Χρήστου καὶ Ἐρωτόκριτος Μαραμῆ) = 44 € Διερωτῶμαι τί θὰ ξοδεύουν οἱ βορειότερον ἐμοῦ κατοικοῦντες λ.χ. Κηφισιῶτες.

2) Ἀπὸ τρεῖς διαφορετικὲς πηγές πληροφορήθηκα, ὅτι ἡ μεγάλη αἴθουσα πού ἀκόμη δὲν ἐπισκέφθηκα (εἶχα δεῖ καὶ κατακεραυνώσει τὸ γελοῖο Μάκμπεθ, τοῦ σικελιάνικου σκηνοθετικοῦ φρικιοῦ: τί κάνει κι' αὐτὴ ἡ Μαφία;) δὲ διαθέτει κἂν περιστροφικὴ σκηνή! Πού διαθέτει ἡ μεγαρικὴ Αἴθουσα Τριάντη, ἀπείρως καταλληλότερη γιὰ παραστάσεις ὄπερας, ὀπερέττας καὶ ὄχι μόνον. Θαρρῶ πῶς ὁ ἀρχιτέκτων κ. Renzo Piano, ἀνήκει σὲ διεθνὲς κύκλωμα «διασημοτήτων» ὀνομαστέον ...«οἱ ἀδελφοὶ Παραμαζῶφ». Μέλος του καὶ ὁ «ἀρχιτέκτονας» καὶ ἐνίοτε «γλύπτης» λέει, Santiago Calatrava, (γ. 28 Ἰουλίου 1951) πού τὰ ἐξαμβλώματά ἀκόμη ἀκριβοπληρώνουμε: παρεμπιπτόντως χρησιμοποιήθηκαν 18.500 τόνοι μετάλλου ἐκ τῶν χαλυβουργείων τῆς Κας Γιάννας Ἀγγελοπούλου, τοῦπίκλην Χαλυβούργως ἀπὸ τὴν ἀλησμόνητη Μαλβίνα Κάραλη (1952-2002).

3) Προφανῶς ὁ κ. Renzo Piano, λησμόνησε τελείως τὰ ΑΜΕΑ (=ἄτομα μὲ εἰδικὲς ἀνάγκες) ἐν οἷς, φεῦ, συγκατατάσσομαι. 253 ἄνετα βήματα, φυσικὰ ὄχι...Μαραθωνοδρόμου, ἐμέτρησα, ἀπὸ τὴν

ἔξοδο τοῦ ταξί, ὡς τὴν εἴσοδο τῆς Ἐναλλακτικῆς Σκηνῆς. Ἀπὸ W.C. ὅμως φαίνεται ὅτι πᾶμε καλά.

Μὴ ξεχνοῦμε ὅμως καὶ κάποια ἄλλα θετικά: ἓνα ὑπέροχο ὑπαίθριο καφενεῖο (πρὸς ὥρας...ἡμιλειτουργῶν) καὶ τέλειες ἀναπηρικές τουαλέττες. Δὲ μοῦ περισσεύουν ὅμως 30 € γιὰ νὰ ἐπισκεφθῶ... ἀμφότερα. Ἄς περάσουμε ὅμως στὸν Ἐρωτόκριτο τοῦ κ. Μαραμῆ...

Λέξεις: 2650.